

27. aprill 79.a.

Klonsperit

Vesilius: mida me teame lindude
ja loomade elust.

Lenini nim. kolh. lprk.

Vanem rühm.

Läbi viis: Liia Johanna.

Raple rüüon.

Teles: mida me teame lindude ja loomade elust.

Eesmärk: 1. Süvendada laste teadmisi lindudest, loomadest, süsteematiserida.

2. Kinnistada mõistet ränd- ja paigalinnud

3. Mõlu, mõtlemise, loogilise kõne arendamine.

4. Kinnitada austust, armastust ja hoolivat suhtumist looduse, lindude, loomade vastu.

Tunni ettevalmistus: Vaadeldud, tutvustatud lastele jalgide vahendusel metsloomi: hunt, karu, rebane, jänes, sulg, põdra.

Valutuskaardid: Vaadeldud oravat, jänest, konna lunde (hõharid, leeviken, varblane, kurgi jt.)

Loetud jutte loomadest „Tare-tareke

rebase kavalusest „Pillene paksus metsas“ E. Sargava

„Tare kure ja kaval rebane“ H. Ramm

„Rebane ja kurg“ E. Sargava „Rebane varastab

laadi kalad ära“ E. Sargava jt.

karu raherest tarurist „Terve teadja ja

poole peal peatuja“ E. Kuus. Lindude

karulikkusest „Väike-kõrgurähu“ J. Pük

Mõistatuse mõistatused lindudest, loomadest.

Nahundid: Pildid lindudest, loomadest, soorik alus.

Väga lõige ajalohist „Edas“.

Tunni käik:

PEDAGOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K 15759-20

Mõista, mõista, kes see on:

ühiksoo mehe vamm

ühe mehe mõistus? (karu)

Pärast looma nimetamist antan nähtavale kohale looma pildi; linnu pildi soomik alusele.

1. Kus karu elab? (metsas)
2. Mida karu sööb? (juuri, marju, seeni, mett, nä^{koormaid} loomi)
3. Arvad, kui karu talveunest ärkab, on ta väga näl-
jane ja võib isegi inimesele kallale tungida.
3. Miks karu magab talveunest? (hoidu puudus)
4. Mis nägu on karu karu? (pruun)
5. Kes on sin pildil? (jääkaru)
6. Nõrelda jääkaru pruunkaruga.
7. Jääkaru loit?

1. Kida peetakse mee metsade kõige kavalamaks loo-
museks?
2. Milled lunneme rebane? (Pikse kotise saba. Saba-
ots valge, pikse koov, priskend kikkis kõvad).
3. Mida rebane leidurid tarvitab? (linde, lüüri, mar-
ju, narastat ka kame).
4. Kuudas rebane veel teiste nimetatavate? (reimu-
nadar, kandvatas, kaval pea, keiv)
5. Nimetage juttu, kas kõnelitakse rebane kavali-
sart! („Tark kuke ja kaval rebane“, „Pilluke pok-
sus metsas“, „Rebane narastab taadi kalad ära“,
„Kass kuke ja rebane“, „Kass ahnest karu poega.“)

1. Kooknu küelt nagu tuul,
koore ma näin (kaavapuu).
Talvel muudan oma karva,
kes ma olen seda arva? (jänne)
 2. Milline aasta aeg on kujutatud sellel pildil? (talv)
 3. Kus nävi oles jänne karvaste süs, kui oles
pildil kujutatud süvi? (vallasas pruun)
 4. Miks nii on?
 5. Kes on jänne vaenlased?
 6. Kirjeldada pildil olevate jäneste tegemist!
(üks näib pühkeort. Teine on aga valvel. Kui armus
vaenlane, et põgeneda).
 7. Kuidas jänne kaob end vaenlase eest? (põgeneb
jooki hüpped tehes)
 1. Keda nimetatakse orkaonuks? (suli)
 2. Kes on sulil talvel näinud? (üks)
 3. Mida sul talvel lub? (magab talveund)
 4. Kuidas sul magab?
 5. Suli toit? (usnikud, teod, tuled, soikru ka raski-
Sul armastab inimeste lähedust nagu ^{kuga} orkugi.
Meelsasti laskub pinnale.
 1. Kes on kummu kuningas? (orav)

Orav armastab väga puhtust ja korda. Mähkigi (hommikule ei jäta end pinnale).
 2. Mida orav sööb? (süsi, kabinid, maju, pähklid)
 3. Miks orav vahelab lihts eluohla? (toitu peab vahetama
saudab lühikest)
- Narakuult algavad orava poiste koolipäevad. Oravad

5
Nüpparnid orsali orsali, puult puult. Pole lea-
da, et oravapoeg olus kooli pooli jätnud.

4. Kellel on suurem saba jänesel või oraval?

5. Mis on jänesel ja oraval ühised? (talvel on karu
kate valkjane, suvel hallikas pruun)

1. Kes on mere metsade suuremaid kiskjaid?

2. Kuidas hunti veel lühiti nimetatakse? ^(Hunt)

(võsa villem, suni, krummilm, hallivalimees)

Hundid armastavad liikuda kargakaupa.

3. Palun loadake jalli. Mida loas olivad
inimesed võisid kuulda? (Hundide hülgemist)

4. Kuidas hundid puuavad saaki? (tagaajades)

Talvel tungivad ka lambalauda.

5. Kes on hunti näinud? Kes?

Mäletate, kui käisime Euenkul kesklinna
võime hunt. Samast hundiist on juba aja-
lulus „Edan“ Nõike Margareeta palustab oma kooli-
alusega. Hunt võib olla ka sõbralik.

1. Kes on suur jildil? (põder) Mere metsade ulmuse.

Kes elavad vees? (kalad)

Kes elavad, mis vees - loomis, kui ka kaval maal?
(konnad)

Ei ole kala, aga sügis sulpsak

ei ole rann, aga aasal kalpsak

ei ole lind aga õhku ajel.

lulit ta rõõmsalt laulust kajat. <sup>(konn
guinea)</sup>

~~Nullised putvad lähenevad?~~ (marputlad). Marputlad

6
Ei sobi temaga konna!

on loomad ja roõmsad puhad. Maiputvadeks võ-
lavad kolhoosnikud, töölisel inimesel kõrgendatud
kohustusi. Püüavad oma eluandurid uskujulult
lõuata maiputvade aures.

Mis on see töö? (mängimine, õppimine)

Võtame endale kohustuseks õppida maiputvadeks
aia mõistatus kormast? Eks ju? Looma vutkord mõistatus.

Mängime mängu: "Kuidas konna, vaalitsen?"

Nimelan looma nime, see aga konna nime nagu nime-
talud loom ja kui oskate lute antud looma haälit-
sust. (karu, rubane, jänis, konna, hunt)

1. Kop-kop-kop, kes on see metsik nime,
kes kopit nime sees kop-kop-kop? (sahur)

2. Milline on sahn nime (kaja), väike kaja nime

3. Mis tal peas on? (punane nime)

4. Miski raha koputab juude pihla? (otse metsik nime)

Siida sin nime? (tihane)

Lindude kasulikkusest?

Kas linnud meid? Näitan linnu pilti, lapsed nime-
tavad linnu nime (kurg, lõõs, luvik, kaja, pöössu,
dare, karblane, kuldnekk)

Mis linnud meid osa lunde sügast?

Kuidas nimetatakse neid lunde, kes meid sügast linnud? (sahur)

Aga neid, kes ei linnud? (pössa linnud)

Paadada linnude pildid kahtle gruppi nime
nime linnu nime nime. Kõrgendatud oma tugevust.

õ/m. Ränd- ja pössa linnud. Kui näitan ränd-

linnu pildi "lindade", kui aga porgolinnu
pildi ituteti oma kohale.

Millal on lindudel loomadel sarnas-
sured või talvel? (talvel)

Miks neid arend? (talvel loetu vähe, külm)

Kuidas inimene arestab loomi, lunde talvel?

(loomadele viakse loetu, saadeti lindudele).

Mida meie võime loomadele? (õun, õun, vili)

Kuidas taitame lunde? (soojamajade puit, kaer, hülbed
põlaka maitse, umbrohu
seemned)

Kas sulle meeldivad linnud, loomad? Miks?

Kokkuvõtte tegemine, hinnangu andmine.